

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/15/2013
Identifikačné číslo spisu:	1001899935
Dátum vydania rozhodnutia:	14.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1001899935.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu M Co, spol. s r. o., Bratislava, Klariská 10, IČO: 31 341 390, zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava, proti žalovanému RNDr. D. O., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Y., zastúpenému NITSCHNEIDER and NOVÁK, s. r. o., Bratislava, Cintorínska 3/A, o zaplatenie 8 070,44 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. januára 2013, č. k. 45Cb 86/2001-290, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. januára 2013, č. k. 45Cb 86/2001-290 sa z r u š u j e a vec sa v r a c i a tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 8 070,44 eur s prísl. a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému na účet zástupcu 3 497,17 eur náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca si žalobou podanou na súd 5. novembra 2001 uplatnil právo na vydanie hnuiteľnej veci, a to motorového vozidla MERCEDES-BENZ MB 212D/30KA. Podaním zo 14. februára 2008 žalobca navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby na zaplatenie sumy 8 070,44 eur s úrokom z omeškania. Žalobca súdu dôvod, za čo by mal byť žalovaný zaviazaný zaplatiť uvedenú sumu, neuviedol, iba uviedol, že ide o zostatkovú hodnotu (účtovnú hodnotu) motorového vozidla. Krajský súd v Bratislave pri rozhodovaní o zmene petitu žaloby, v odôvodnení rozsudku z 11. marca 2010 okrem iného uviedol, že nebol preukázaný právny nárok na zaplatenie uplatnenej sumy a z toho dôvodu žalobu zamietol.

Na pojednávaní 25. januára 2012 právny zástupca žalobcu súdu oznámil, že si žalobca neuplatnil pri zmene petitu žaloby náhradu škody, pretože by podľa neho bolo zložité dokazovať škodu a z toho dôvodu si uplatnil peňažné plnenie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. apríla 2012 správne konštatoval, že súd prvého stupňa hmotnoprávne neposúdil nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. Vzhľadom na to, že žalobca súdu nešpecifikoval dôvod, pre ktorý by mal žalovaný spornú sumu uhradiť, iba uviedol, že je to zostatková hodnota motorového vozidla a

argumentácia právneho zástupcu žalobcu sa týka pôvodného petitu žaloby, nebolo možné jednoznačne zo zisteného skutkového stavu určiť právny titul.

V tejto súvislosti podľa názoru súdu je potrebné brať zreteľ na dátum podania návrhu na zmenu petitu, a to na 14. februára 2008. Podľa súdu k zmene žaloby nedošlo na základe zistenia žalobcu, že žalovaný nemá motorové vozidlo v držbe, ako uviedol vo výpovedi žalovaný 21. októbra 2008, ale osem mesiacov pred touto výpoveďou žalovaného. Z toho dôvodu nie je možné počítať začiatok plynutia subjektívnej lehoty od okamihu zistenia, že proti žalovanému nemôže uspieť žalobou na vydanie veci a že mu patrí len nárok na náhradu škody, lebo toto zistenie nebolo dôvodom k zmene žaloby a okrem toho, ako je uvedené, žalobca výslovne uviedol, že si náhradu škody neuplatnil.

Ďalej uviedol, že 30. júna 1998 nadobudla účinnosť zmluva o predaji podniku TatraSoft, v. o. s. v likvidácii, žalobcovi. V čl. VII bod 7.3 zmluvy bolo dohodnuté, že vlastnícke právo k hnutelným veciam, zahrnutým do predávaného majetku, prechádza z predávajúceho na kupujúceho dňom účinnosti zmluvy. Podľa prílohy č. 2 k zmluve o predaji podniku bolo na žalobcu prevedené aj vlastnícke právo k motorovému vozidlu MERCEDES- BENZ MB 212D/30KA. De facto sa žalobca stal vlastníkom motorového vozidla 30. júna 1998, ale de iure preregistrovanie tohto motorového vozidla sa nerealizovalo z dôvodu obštrukcií zo strany žalovaného. Na pojednávaní 16. januára 2013 zástupca žalobcu uviedol, že by chcel protokolárne odovzdať doklady od motorového vozidla žalovanému, aby s ním nakladal podľa svojho uváženia. Suma 8 070,44 eur je podľa konateľa žalobcu cena, za akú toto vozidlo prevzali od TatraSoft, v. o. s. Z uvedenej skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetom konania je zaplatenie kúpnej ceny motorového vozidla, za ktorú vozidlo žalobca kúpil. Žalobca cenu motorového vozidla poznal už v júni 1998, kedy nadobudla účinnosť zmluva o predaji podniku, na základe ktorej žalobca zaplatil spornú sumu. Zostalo iba na rozhodnutí žalobcu, či si uplatní svoj nárok na vydanie veci, alebo zaplatenie ceny. Súd prihliadol aj na to, že žalobca súdu nepreukázal, že by písomne žalovaného vyzval na vydanie veci v priebehu roku 1998, 1999 a v nasledujúcich.

Podľa názoru súdu od 1. júla 1998, kedy žalobca zistil, že žalovaný mu nevydal motorové vozidlo, mal právo požadovať vydanie veci alebo zaplatenie kúpnej ceny, za ktorú motorové vozidlo kúpil, alebo podľa posudku alebo ocenenia znalcom, mal možnosť sa domáhať aj vyššej sumy, než za ktorú ho získal. Dôvody, ktoré viedli žalobcu k prepisu ŠPZ-ky na evidenčné číslo v roku 2004, prostredníctvom sprostredkovateľa, zostali nezodpovedané. Vzhľadom k zmene petitu tieto dôvody boli irelevantné. Súd nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcom, na otázku, kto platil cestnú daň od roku 1998 doteraz, či táto nebola hrazená v Českej republike, kde bolo platené poistenie vozidla, či nebola podaná žiadosť na dopravný inšpektorát PZ SR na vystavenie nových dokladov pri strate dokladov o motorovom vozidle. Dokazovanie v tomto smere by malo preukázať motív konania žalovaného. Súd navrhované dokazovanie nevykonával s odôvodnením, že predmetom sporu je zaplatenie kúpnej ceny motorového vozidla, a preto považoval dokazovanie v tomto smere za nadbytočné. Vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania, ktorá podľa súdu začala plynúť 1. júla 1998 a v čase zmeny petitu, t. j. 14. februára 2008 dávno uplynula, preto žalobu zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie. V odvolaní uviedol, že rozsudok ho neprekvapil a vytkol odvolaciemu súdu, že jeho námietke na vylúčenie JUDr. Glončákovej z pojednávania a rozhodovania veci nevyhovelo, čo malo za následok nekvalitný rozsudok.

V prvom rade namietal, že o náhrade trov v sume 100,-- eur súd doteraz nerozhodol. Právny zástupca o túto náhradu požiadal poukazom na ust. § 141a O. s. p. nakoľko žalovaný a jeho právny zástupca sa nezúčastnili bez ospravedlnenia pojednávania na súde prvého stupňa 12. decembra 2012.

K veci uviedol, že na pojednávaní 21. októbra 2008 požiadal o zmenu petitu na zaplatenie sumy 243 130,-- Sk (8 070,44 eur) s prísl., lebo v priebehu tohto pojednávania žalovaný nečakane vyhlásil, že auto už nemá. To predstavuje fikciu, že dovtedy ho mal. Zdôraznil, že odo dňa kúpy, t. j. od 28. mája 1996 nového vozidla MERCEDES (pozri faktúru č. 76-20146 z 28. 05. 1996 na sumu 1 196 202,-- Sk, spolu s 23% DPH) ubehlo 17 rokov a žalovaný vozidlo nepretržite zadarmo využíval na svoje súkromné účely

od 01. 07. 1998 a mal z neho finančný osob až dodnes. Žalobca zistil, že vec sa opotrebovávala a stráca na hodnote, preto sa rozhodol, aby si už vozidlo žalovaný ponechal a aby zaplatil iba finančný ekvivalent, rovný sume 243 130,-- Sk (8 070,44 eur), t. j. jeho účtovnej hodnoty z 01. 07. 1998, teda nie z jeho trhovej hodnoty a ani nie zo zadefinovanej náhrady škody. Žalobca nemohol prehliadnuť fakt, že auto má už 12 rokov, čo bolo dôvodom zmeny petitu. O tom, že auto zmizlo, sa žalobca dozvedel až na pojednávaní 21. októbra 2008, kedy to všetkým oficiálne oznámil žalovaný.

Žalobca opakovane uviedol, že v čase predaja podniku TATRASOFT v prospech M Co, s. r. o., k 30. júnu 1998, hneď nasledujúci deň si predmetné motorové vozidlo s dvoma sadami kľúčov a dokladmi žalovaný privlastnil a nikdy dobrovoľne nevydal. Zostatková hodnota iba dvojročného vozidla podľa výkazového účtovníctva M Co, s. r. o., bola 243 130,-- Sk. Treba vziať do úvahy, že v tom čase jeho trhovú hodnotu bola oveľa vyššia, okolo 800 000,-- Sk. Vzhľadom na to, že pôsobením času a očividne zdĺhavo vedenému súdnemu sporu na krajskom súde, došlo k extrémnemu nesúladu hodnoty predmetu sporu, v dôsledku čoho žalobca prestal mať záujem o odovzdanie štyroch hrdzavých kolies. Išlo tu o objektívnu skutočnosť, ktorá sa odvíjala mimo vôle žalovaného. O premlčaní nemôže byť ani reči, súd prvého stupňa sa fatálne zmýlil. Žalobca vždy postupoval v kontinuite s obsahom pôvodnej žaloby, a to už od roku 2001. Žalobca je presvedčený, že lehota je dodržaná a úvahy o nejakom premlčaní sú fikciou, či konštrukciou. Subjektívna premlčacia lehota začala plynúť 21. októbra 2008, vtedy sa žalobca dozvedel od žalovaného, že auto zmizlo. Podľa žalobcu prostredníctvom Krajského súdu v Bratislave bola zanedbaná elementárna povinnosť štátu poskytnúť ochranu vlastníckemu právu. Žalobca má predsa namiesto reivindicatio nárok na náhradné peňažné plnenie, vyjadrené cenou veci. Táto zásada je známa ešte z čias rímskeho práva.

Žalobca tvrdí, že žalovaný odo dňa podania žaloby úmyselne a systematicky maril vydanie auta, bránil sa, sústavne sa odvolával voči rôznym rozhodnutiam súdov aj na Najvyšší súd Slovenskej republiky, na výzvy konateľov o vydanie veci nereagoval a navyše klamal. Nie je mu jasné, prečo tento fakt súd prvého stupňa neustále prehliadal a ani raz sa súd žalovaného neopýtal, prečo vozidlo v rozhodnom čase nevydal, aký mal dôvod. Nie je mu jasné ani to, prečo sa súd nezaoberal tvrdením žalovaného, že v roku 1998, kedy došlo k predaju podniku TATRASOFT, v. o. s., novému vlastníkovi M Co, s. r. o., nevedel, komu má vydať vozidlo. Tento argument považuje síce za úsmevný, avšak aj za dôkaz, že v tom čase mal automobil žalovaný vo svojej dispozícii. Zdôraznil, že aj likvidátor Ing. Ján Turoň žalovaného niekoľkokrát vyzval, aby vozidlo vydal a podal aj žiadosť 27. novembra 2006 na OO PZ DI v Bratislave o neoprávnenom používaní motorového vozidla. Preto sa pýta, prečo žalovaný nevysvetlil príčiny svojho vytrvalého správania. Tieto uvádzané skutočnosti považuje za nezvratiteľné dôkazy, ktoré sa nachádzajú v spise a sú aj dôkazy o tom, že žalovaný sa bránil vydať motorové vozidlo. Súd prvého stupňa nikdy nevyzval žalovaného, pričom dôkazné bremeno je na ňom, aby preukázal, že sa zbavil povinnosti vrátiť žalobcovi auto, ktoré bolo vo vlastníctve žalobcu.

Pri nútenom zákonnom prepise ŠPZ na DI PZ v Bratislave na EČ dňa 30. decembra 2004, bol žalobca nútený využiť služby plateného sprostredkovateľa pána L., ktorý sa dôverne poznal so žalovaným. Žalobca mal a aj v súčasnosti má vo vlastníctve takmer desiatku iných úžitkových motorových vozidiel a nepotreboval pri prepise ŠPZ na nové EČ žiadneho iného sprostredkovateľa. Je na škodu veci, že súd prvého stupňa správne a logicky nevyhodnotil dôkaznú situáciu, keď RNDr. M. O. tvrdil, že vozidlo zmizlo koncom roka 2001, vid' zápisnica z pojednávania z 21. októbra 2008. Nie je mu zrejmé, prečo žalovaný vierohodne nevysvetlil súdu, načo naďalej má v dispozícii zbytočné doklady od auta, ktoré zmizlo už koncom roka 2001. Odvolateľ sa pýta, prečo potom musel exekútor o 3 roky neskôr v roku 2004 vykonať nútenú exekúciu. Prítom dňa 30. decembra 2004, kedy došlo k výmene EČ na DI PZ SR, žalobca stále netušil, že žalovaný auto už nemá, preto nemohla plynúť subjektívna premlčacia doba. Žalobcovi to nebolo oznámené ani vtedy a dozvedel sa to až od žalovaného, a to 21. októbra 2008 na pojednávaní. Považuje za potrebné usmerniť pozornosť na tvrdenie žalovaného, že auto zmizlo v roku 2001 aj preto, lebo si nevie vysvetliť, ako je možné, že pravdepodobne na DI PZ na Kopčianskej sa znovu objavilo v roku 2004. Ide zrejme o záhadu.

Podľa žalobcu by žalovaný neurobil také pochybenie, aby rezervné kľúče od auta ponechal napospas v

trezore, aby si motorové vozidlo mohol žalobca kedykoľvek vziať, práve naopak, bol obozretný a vzal si všetky kľúče od auta a aj kompletnú dokumentáciu, aby zabránil eventuálnemu vráteniu vozidla do rúk likvidátora Ing. Jána Turoňa. Vzal od vozidla všetko: bezpečnostnú kartu, autorádio, veľký a malý TP, servisnú knižku atď., prečo by potom nechával v trezore jednu sadu kľúčov?

Výtýka súdu prvého stupňa, že sa nepokúsil preskúmať príčiny obrany žalovaného, že vozidlo používa výlučne pre účely obchodných vzťahov spoločnosti Tatra Soft, v. o. s., na zabránenie škôd spôsobených Ing. Jánom Turoňom. Od jeho zakúpenia bol jeho jediným užívateľom a držiteľom dokladov a kľúčov. Opäť žalobca nedostal odpoveď na to, prečo žalovaný už v tomto čase nevydal žalobcovi vozidlo MERCEDES. Žalovaný nikdy nepreukázal súdu odovzdanie auta MERCEDES žalobcovi a na toto isté upozorňoval aj odvolací súd. Prečo súd prvého stupňa odmietol vykonať tento dôležitý dôkaz? Takisto súd prvého stupňa nemal snahu preveriť všetky žalobcom navrhované tvrdenie, aj pokiaľ ide o dispozíciu kľúčov, malého a veľkého technického preukazu od predmetného vozidla. Taktiež súd prvého stupňa nevykonával ďalší navrhovaný dôkaz, a to dotaz na DI PZ v Bratislave, či neboli vydané nové dokumenty na motorové vozidlo. Podľa žalobcu súd nevenoval dostatočnú pozornosť ani výpovedi likvidátora TatraSoft, v. o. s., pána Ing. Jána Turoňa, ktorý sa vyjadril, že pán L. „vybavil“ povinnú výmenu ŠPZ za EČ: Y. (vstupom SR do EÚ) bez toho, aby mu žalobca poskytol auto. Iniciátorom tejto povinnej celoštátnej výmeny ŠPZ bol sám pán L., ktorý mal o toto auto záujem a bez výmeny ŠPZ by auto bolo zo zákona vyradené z evidencie DI PZ. Ak by žalobca toto auto mal, prečo má dodnes úplne nové EČ stále originálne zatavené v igelite, t. j. nedotknuté? Na poslednom pojednávaní 16. januára 2013 žalobca oficiálne ponúkol žalovanému nové EČ: Y, kľúče, veľký a malý TP, zabezpečovacie kľúče, atď.

Zároveň sa súd nezaoberal ani tým, že na základe predaja podniku Tatra Soft, v. o. s., dňa 26. júna 1998 došlo k zmene vlastníctva predmetného vozidla v prospech spoločnosti M Co, s. r. o., avšak sprostredkovateľ L. nevykonával na DI PZ príslušnú zmenu vlastníka, t. j. M Co, s. r. o., vo veľkom a malom technickom preukaze. Krajský súd sa ani nespýtal žalovaného, od koho mal pán L. tú druhú sadu kľúčov. Podľa žalovaného týmto sa súd prvého stupňa dopustil hrubej chyby. Zmena vlastníka automobilu podlieha správne konaniu na DI PZ v Bratislave a je spoplatnená. Na tento úkon pán L. nedostal žiadne peniaze a ani overenú zmluvu o predaji podniku TatraSoft, v. o. s. v prospech žalobcu, z 30. júna 1998 a ani plnú moc s úradne overeným podpisom likvidátora Ing. Jána Turoňa. Tiež nie je dôkaz o tom, že by L. prevzal sadu kľúčov od Ing. Turoňa a ani o tom, že by po akcii tieto odovzdal likvidátorovi Ing. Turoňovi. Zostalo nezodpovedané, kto v skutočnosti 30. decembra 2004 pristavil auto na DI PZ v Bratislave a prečo L. odovzdal nové EČ Y. od auta v zatavenom obale.

Krajský súd sústavne odmietal vykonať ďalšie navrhované dôkazy, kto bol platiteľom zákonného poistenia a platiteľom cestnej dane z motorového vozidla v období rokov 2001 až 2011. Poisťovní v SR a v ČR nie je veľa a ani daňových úradov a tento návrh žalobcu by určite nešiel nad rámec možnosti Krajského súdu v Bratislave, taktiež odmietol vykonať dôkaz, či na motorové vozidlo bol po roku 2004 znovu vydávaný duplikát malého a veľkého TP, kto robil predpísaný autorizovaný servis STK a predpísané emisné kontroly, v ktorom účtovníctve sa vykonávali nezanedbateľné výdavky na PHM, jeho údržbu a prevádzku.

Vzhľadom na uvedené odvolateľ uviedol, že dokazovanie bolo očividne vykonané neúplne, plytko, povrchné, alebo vôbec a tým neboli vyčerpané všetky možnosti pri posudzovaní listinných dôkazov. Svojím rozhodnutím pridĺho trvajúcim súdnym konaním zapríčinil vznik iracionálneho právneho vzťahu. Doklady od vozidla, servisná knižka, bezpečnostné kódy a nové EČ zostávajú naďalej u žalobcu a auto u žalovaného. Takýto dubiózny stav je naisto v rozpore s právnym poriadkom SR. Napriek tomu, že odvolací súd musel asi štyrikrát naprávať vypuklé nezrovnalosti súdu prvého stupňa, tento sa dôsledne neriadil usmernením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nedôvodne odmietal vykonať niektoré dôkazy, lebo sa vyhýbal precíznemu vykonaniu dôkazov a nemal záujem spravodlivo rozhodnúť tento spor. Nespravodlivý rozsudok zabránil nástupu práva. Žiada preto napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť a v krajnom prípade zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že predmetné auto nemôže vydať, pretože ho nemá. Všetky doklady, kľúč a ovládač elektronického zabezpečovacieho systému a centrálného uzamykania auta vydal súdnemu exekútorovi. Je presvedčený, že auto je v dispozícii žalobcu, pretože koncom roku 2004 ho žalobca musel pristaviť na príslušný DI k porovnaniu identifikačných znakov pri povinnej výmene ŠPZ. Podľa jeho vedomostí má toto vozidlo od 30. decembra 2004 zmenenú ŠPZ na Y..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal žalobcom podané odvolanie podľa § 212 ods.1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

Odvolací súd konštatuje, že je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že napriek tomu, že odvolací súd viackrát zrušil v prejednávanej veci rozsudok súdu prvého stupňa, napriek tomu, že vyslovil pre súd prvého stupňa záväzné usmernenie, tento sa usmernením odvolacieho súdu neriadil, nevykonával vo veci potrebné dôkazy a jeho závery tak, ako v jeho predchádzajúcich rozhodnutiach v tejto veci, sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné a vzájomne si odporujúce.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že už v predchádzajúcom rozhodnutí odvolací súd považoval za potrebné upozorniť súd prvého stupňa, že je povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v prejednávanej veci a že týmto konaním porušuje základné právo účastníka konania na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napriek tomu z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že sa opätovne usmernením odvolacieho súdu neriadil.

Ďalej odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že už uznesením zo 14. júna 2010, č. k. 5 Obo 60/2010-106 uložil súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie a zistiť, kto má predmetné motorové vozidlo v dispozícii, teda či sa preukáže tvrdenie žalobcu alebo žalovaného. Prítom medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetné motorové vozidlo prešlo do vlastníctva žalobcu predajom podniku TATRASOFT a nebolo sporné ani to, že ho mal v roku 1998 a nasl. v dispozícii žalovaný, ktorý ho užíval bez právneho dôvodu. Napriek veľkej snahe žalobcu prevziať vozidlo od žalovaného, úspešný nebol, preto sa svojho práva domáhal žalobou o vydanie veci, podanou na súd 5. novembra 2001. Súdu prvého stupňa sa napriek viac rokov trvajúcej sporu, nepodarilo spoľahlivo v konaní zistiť a vysvetliť základnú skutkovú okolnosť, a to, či si žalovaný splnil povinnosť odovzdať žalobcovi - vlastníkovi vozidlo, ktoré mal neoprávnene v držbe. Napriek nedostatočne zistenému skutkovému stavu súd prvého stupňa opätovne žalobu zamietol, tentoraz z dôvodu premlčania, čo nie je vecne správne, lebo aj k posúdeniu tejto otázky odvolací súd usmernil súd prvého stupňa v predchádzajúcich dvoch zrušujúcich rozhodnutiach, v ktorých uviedol, že žalobca sa na pojednávaní konanom 21. októbra 2008 z výpovedi žalovaného dozvedel, že predmetné vozidlo nemá v držbe. Žalovaný preto vozidlo už nemôže vydať, a vlastníkovi nie je možné obnoviť výkon jeho vlastníckych práv. Preto žalobca z dôvodu úspešnosti žaloby zmenil petit na zaplatenie peňažného plnenia.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právnu úpravu súdnej ochrany vlastníckeho práva v ustanovení § 126 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Pre úspech vindikačnej žaloby je potrebné preukázať vlastnícke právo k veci, ktorá sa neoprávnene nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka. Ak odpadne základná podmienka vindikačnej žaloby, a to jej predmet v dôsledku zničenia, spotrebovania alebo zmiznutia, ako v danom prípade, vlastník sa môže domáhať peňažnej náhrady.

Odvolací súd poukazuje na právny názor, ktorý vyslovil v uznesení z 30. apríla 2012, č. k. 5 Obo 26/2012-230, na strane 11 uviedol: „Právo na náhradu škody sa premlčuje vtedy, keď sa žaloba na vydanie veci zmení na žalobu na zaplatenie peňažnej pohľadávky z dôvodu, že povinnosť vydať vec

nebude možné uložiť, pretože žalovaný už vec nemá, a preto vlastníkovi nie je možné zabezpečiť a obnoviť výkon vlastníckych práv k predmetnej veci. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa neviaže k okamihu, kedy sa poškodený dozvedel, že mu bola vec odcudzená a kým, ale až k okamihu, kedy zistil, že proti škodcovi - žalovanému nemôže uspieť žalobou o vydanie veci, lebo poškodený získal znalosť, že sa nemôže domôcť ochrany svojich práv žalobou o vydanie veci a že mu patrí len nárok na náhradu škody. Škoda spočíva v tom, že ten, kto vec neoprávnene zadržoval, vlastníka o vec pripravil a jej stratou mu spôsobil majetkovú ujmu okamihom straty alebo zničenia veci, preto subjektívna premlčacia doba nemôže plynúť skôr, napr. keď sa poškodený dozvedel o odňatí veci určitou osobou.“ Ďalej odvolací súd uviedol, že žalobca sa prvýkrát dozvedel od žalovaného na pojednávaní 21. októbra 2008, že vozidlo nemá v držbe, a preto záver súdu prvého stupňa, že právo na zaplatenie sumy 8 070,44 eur si žalobca mohol uplatniť prvýkrát už 1. júla 1998, považoval za nesprávny, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Súd prvého stupňa po tom, ako mu bola vec odvolacím súdom vrátená na ďalšie konanie s usmernením a so záväzným právnym záverom, v rozpore s ustanovením § 226 O. s. p. v novom rozhodnutí opäť vychádzal zo svojho predchádzajúceho nesprávneho právneho názoru, že začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby je 1. júl 1998 a keďže zmenu petitu žalobca vykonal až 14. februára 2008, žalobu z dôvodu premlčania zamietol. Tento záver súdu prvého stupňa je nesprávny, v rozpore so zákonom a s judikatúrou súdov. Odvolací súd preto považuje za potrebné nielen poukázať na svoj právny záver, vyslovený v predchádzajúcom rozhodnutí, ale aj na judikatúru R 26/1975: „Nárok na ochranu vlastníctva sa nepremlčuje (§ 100 ods. 2 OZ). Premlčuje sa však nárok na náhradu všeobecnej ceny veci v tom prípade, keď žalovaný nemá už vec, vydania ktorej sa žalobca pôvodne domáhal. Tieto premlčacie doby začnú plynúť až vtedy, keď sa žalobca dozvie, že žalovaný vec už nemá, čo bude spravidla až v súdnom konaní o žalobe na vydanie veci.“

Je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že súd prvého stupňa napriek usmerneniu odvolacím súdom vôbec neskúmal, kedy a akým spôsobom sa žalovaný zbavil povinnosti vydať žalobcovi - vlastníkovi žalovaným neoprávnene zadržané motorové vozidlo, teda splnenie, resp. nesplnenie základných podmienok vindikačnej žaloby. Nevykonan ani žalobcom navrhované dôkazy, či a ako oznámil žalovaný žalobcovi, kde sa auto nachádza, resp. parkuje, prípadne ako zistil a kedy zistil, že auto zmizlo, ako ho zabezpečil pred odcudzením.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza opäť z nedostatočne zistené skutkového stavu a z nesprávneho posúdenia námietky premlčania, čo malo za následok vecne nesprávne rozhodnutie, ktoré odvolací súd v zmysle ustanovenia § 221 ods.1 písm. f/ a h/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom konaní súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijali členovia senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.